

Številka: 007-01/2020-10

Datum: 16. 12. 2020

STRATEGIJA ZA MLADE OBČINE SEMIČ 2021–2025

*(Sprejeta na 14. redni seji Občinskega sveta Občine Semič (mandat 2018 -2020)
dne 16. 12. 2020)*

KAZALO VSEBINE

1. Uvod	
1.1. Pomen strategije za mlade	3
2. Strategija za mlade občine Semič	3
2.1. Proces priprave	4
3. OSNOVNI POJMI	5
4. POLITIČNI IN ZAKONODAJNI OKVIR ZA PRIPRAVO STRATEGIJE ZA MLADE	7
4.1. Mladi in lokalna skupnost.....	7
4.2. Zakonodajna ureditev mladinskega sektorja.....	8
5. MLADI V OBČINI SEMIČ	11
5.1. Statistika na področju mladine v občini Semič	11
5.2. Mnenje mladih o življenju v občini Semič	12
6. KLJUČNE USMERITVE RAZVOJA LOKALNE MLADINSKE POLITIKE V OBČINI SEMIČ	15
6.1. Uresničevanje in spremljanje uresničevanja Strategije za mlade občine Semič	15
7. STRATEGIJA ZA MLADE OBČINE SEMIČ 2021–2025: STRATEŠKI CILJI IN UKREPI.....	16
7.1. Mladinska politika, mladinsko delo, informiranje	16
7.2. Participacija mladih	20
7.3. Izobraževanje mladih	22
7.4. Zaposlovanje mladih, razvoj podjetništva in spodbude gospodarstvu.....	26
7.5. Stanovanjska politika za mlade	30
7.6. Prosti čas, šport, kultura in zdravje mladih	33
7.7. Mobilnost mladih	36
7.8. Sociala	38
8. VIRI IN LITERATURA	40

1. Uvod

1.1. Pomen strategije za mlade

Lokalna strategija za mlade je akt občinskega sveta, s katerim Občina za srednje ali dolgoročno obdobje (pogosto 5 – 9 let) strukturirano vsebinsko in finančno začrta svoje delovanje na področju mladine.

Načrtno urejanje področja mladine je eden temeljnih pogojev za vzpostavitev dolgoročnega in varnega okolja za življenje in razvoj mladih; takšnega okolja torej, ki sistematično odgovarja na družbene izzive časa ter na potrebe in želje mladih v posameznih lokalnih skupnostih.

2. Strategija za mlade občine Semič

Občina Semič je v letu 2019 pristopila k sistematični pripravi prve strategije za mlade, ki bo za nadaljnjih 5 let strukturirano vsebinsko začrtala delovanje Občine na področju mladine.

Namen Strategije za mlade občine Semič 2021–2025 je vzpostaviti dolgoročno sistemsko podporno okolje za razvoj mladinskega dela in mladinske politike ter mladinske dejavnosti v občini ter s tem zagotoviti pogoje za uspešno integracijo mladih v posamezne dele življenja lokalne skupnosti, predvsem pa spodbuditi čim učinkovitejše osamosvajanje mladih in njihovo aktivno družbeno participacijo v lokalnem okolju.

Temeljni cilji Strategije za mlade občine Semič 2021–2025 so naslednji:

- strateško začrtati delovanje občine na področju mladine;
- okrepiti mladinsko organiziranje in mladinsko delo v občini;
- okrepiti participacijo mladih v občini;
- določiti vsebino in obseg ukrepov Občine Semič na posameznih prednostnih področjih, ki vplivajo na življenje in razvoj mladih v občini;
- opredeliti kazalnike za vrednotenje ter delovno telo za vrednotenje uresničevanja Strategije za mlade občine Semič 2021–2025.

2.1. Proces priprave

Proces priprave Strategije za mlade občine Semič je spodbujal sodelovanje mladih pri snovanju ključnih ukrepov za mlade ter večjo participacijo mladih v lokalnem okolju.

Za potrebe priprave obstoječega dokumenta so Občina Semič, Odbor za mlade v Občini Semič in Inštitut za mladinsko politiko zbrali mnenja in predloge o obstoječem in prihodnjem delovanju Občine na področju mladine ter izvedli raziskavo želja in potreb mladih v občini Semič.

V ta namen sta bili izvedeni dve osnovni aktivnosti:

a) Analiza *Mladi v občini Semič*

Analiza *Mladi v občini Semič* je bila izvedena v obdobju od marca do aprila 2020, nastala pa je z namenom:

- ocene položaja mladih v občini Semič na prednostnih področjih;
- popisa želja in potreb mladih glede na posamezna področja;
- promocije pripravljajoče se *Strategije za mlade občine Semič*.

Z analizo smo želeli izvedeti, kakšen je položaj mladih v občini Semič. Na anketni vprašalnik je odgovorilo 241 mladih (v starosti od 15 do 29 let), kar je v obdobju izvajanja ankete predstavljalo dobrih 40 % vseh mladih s stalnim prebivališčem v omenjeni občini.

b) Delavnica *Mladi v občini Semič*

Namena srečanja sta bila med drugim razprava o položaju mladih v občini in popis predlogov mladih za pripravo strategije za mlade.

Na podlagi omenjenih aktivnosti in analizi obstoječih ukrepov je nastala *Strategija za mlade občine Semič 2021–2025*, ki na eni strani upošteva obstoječe delovanje Občine na področju mladine, na drugi strani pa odgovarja na potrebe mladih.

S sprejetjem *Strategije za mlade občine Semič 2021–2025* se stremi k dolgoročnemu načrtnemu urejanju področja mladine z namenom večje participacije mladih v lokalni skupnosti, izboljšanja stanja na področju razvoja mladinske politike in omogočanja lažjega prehoda mladih v obdobje odraslosti.

3. OSNOVNI POJMI

Področje mladine v občini Semič opredeljujejo spodaj navedeni temeljni pojmi, ki so oblikovani na podlagi Zakona o javnem interesu v mladinskem sektorju (ZJIMS):

- **»mladi«** so mladostniki in mlade odrasle osebe obeh spolov, stari od 15. do dopolnjenega 29. leta, ki živijo, delajo ali se izobražujejo v občini;
- **»mladinski sektor«** so področja, na katerih v občini poteka proces oblikovanja in uresničevanja mladinskih politik in mladinsko delo, in sicer:
 - avtonomija mladih,
 - neformalno učenje in usposabljanje ter večanje kompetenc mladih,
 - dostop mladih do trga delovne sile in razvoj podjetnosti mladih,
 - skrb za mlade z manj priložnostmi v družbi,
 - prostovoljstvo, solidarnost in medgeneracijsko sodelovanje mladih,
 - mobilnost mladih in mednarodno povezovanje,
 - zdrav način življenja in preprečevanje različnih oblik odvisnosti mladih,
 - dostop mladih do kulturnih dobrin in spodbujanje ustvarjalnosti ter inovativnosti mladih in
 - sodelovanje mladih pri upravljanju javnih zadev v družbi.
- **»mladinsko delo«** je organizirana in ciljno usmerjena oblika delovanja mladih in za mlade, v okviru katere mladi na podlagi lastnih prizadevanj prispevajo k lastnemu vključevanju v družbo, krepijo svoje kompetence ter prispevajo k razvoju skupnosti. Izvajanje različnih oblik mladinskega dela temelji na prostovoljnem sodelovanju mladih ne glede na njihove interesne, kulturne, nazorske ali politične usmeritve;
- **»lokalna mladinska politika«** je usklajen nabor ukrepov različnih sektorskih lokalnih javnih politik z namenom spodbujanja in lajšanja integracije mladih v ekonomsko, kulturno in politično življenje skupnosti in ustreznih podpornih mehanizmov za razvoj mladinskega dela ter delovanja mladinskih organizacij, ki poteka v sodelovanju z avtonomnimi in demokratičnimi reprezentativnimi predstavniki mladinskih organizacij ter strokovnimi in drugimi organizacijami;
- **»organizacija v mladinskem sektorju«** je subjekt, ki deluje v mladinskem sektorju na območju občine, je organizirana kot mladinska organizacija ali organizacija za mlade ali mladinski svet in ima sedež v občini;

- **»mladinska organizacija«** v občini je avtonomno demokratično prostovoljno samostojno združenje otrok in/ali mladih, ki ima najmanj 90 % članstva v starosti do 29 let in najmanj 70 % članov vodstva v starosti od 15 do 29 let, ima sedež v občini in s svojim delovanjem na območju občine omogoča mladim pridobivanje načrtnih učnih izkušenj, oblikovanje in izražanje njihovih stališč ter izvajanje dejavnosti v skladu z njihovo interesno, kulturno, nazorsko ali politično usmeritvijo ter je organizirana kot samostojna pravna oseba, in sicer kot društvo ali zveza društev ali kot sestavni del druge pravne osebe, in sicer društva, zveze društev, sindikata ali politične stranke, s tem, da ji je v temeljnem aktu te pravne osebe zagotovljena avtonomija delovanja v mladinskem sektorju;
- **»organizacija za mlade«** je neprofitna pravna oseba s sedežem v občini, ki na območju občine izvaja dejavnosti, namenjene tudi uveljavljanju interesov otrok in/ali mladih, vendar pa teh aktivnosti ne upravljajo, pripravljajo, izvajajo in vrednotijo mladi, in je organizirana kot zavod, ustanova ali zadruga;
- **»mladinski center«** je osrednja organizacija za mlade. Osnovni namen mladinskega centra je neformalna socializacija in vključevanje organizirane in neorganizirane mladine v lokalnem okolju v preventivne, neformalno-izobraževalne, prostovoljne, kulturne, socializacijske, prostočasne in druge animacijske aktivnosti kot tudi omogočanje raznovrstnih mladinskih iniciativ. V njem se izvajajo programi v mladinskem sektorju in mladinsko delo na lokalni ravni. Ima več različnih funkcij: preventivno, asociativno, servisno, informativno, izobraževalno, razvojno;
- **»mladinski svet lokalne skupnosti«** je krovna mladinska organizacija, ki ima sedež v občini in je organizirana v skladu z zakonom, ki opredeljuje mladinske svete. Mladinski svet ima v občini status mladinskega predstavništva. Zastopa interese mladih in mladinskih organizacij pri lokalnih (občinskih) oblasteh in se z njimi dogovarja o aktivnosti, sredstvih ter infrastrukturi, ki bo namenjena mladim. Prav tako ima v skladu z Zakonom o mladinskih svetih (ZMS, 6. člen) pravico do dajanja mnenj v vseh zadevah, obravnavanih v občinskih organih, ki zadevajo mlade. S svojim delovanjem poleg tega spodbuja dejavnost mladinskih organizacij ter skrbi za informiranje njihovega članstva in širše javnosti o politiki lokalne skupnosti, predvsem na področjih, ki zadevajo mlade;
- **»mladinska infrastruktura«** je fizični prostor (zemljišče ali stavba oziroma del stavbe), ki je na območju občine namenjen predvsem mladim, za izvajanje mladinskega dela;
- **»mladinski program«** je skupek mladinskih dejavnosti, ki ga v občini izvaja mladinska organizacija ali organizacija za mlade z namenom doseganja svojega osnovnega poslanstva, in poteka nepretrgoma skozi večji del leta, vsaj 30 tednov v letu, ter vključuje vsaj 15 aktivnih udeležencev;
- **»mladinski projekt«** je posamična aktivnost izvajalca v občini, ki ima datumsko opredeljen začetek in konec, kot na primer prireditve ali druga enkratna akcija.

4. POLITIČNI IN ZAKONODAJNI OKVIR ZA PRIPRAVO STRATEGIJE ZA MLADE

4.1. Mladi in lokalna skupnost

Podatki o odseljivanju mladih in njihovem vse kasnejšemu osamosvajanju od staršev ter nizki stopnji participacije mladih v družbi so zadnja leta skrb vzbujajoči.

Izseljevanje mladih, pogostejše nestalne in manj kakovostne oblike zaposlovanja, posledična večja finančna odvisnost mladih od staršev, kasnejše oblikovanje lastne družine in kasnejša odselitev od doma negativno vplivajo na mladega posameznika in na družbo kot celoto.

Na doseganje avtonomije mladih vplivajo dejavniki, kot so izobraževanje, služba, bivalne razmere, informiranost mladih in njihova participacija v različnih institucijah. Dejstvo pa je, da velik delež mladih ni deležen pogojev, ki bi jim omogočali, da bi trdno, odločno in uspešno stopali na poti proti odraslosti in se razvijali v odgovorne državljane, ki sooblikujejo skupnost, v kateri živijo.

Zagotavljanje podpornega okolja je nujen korak na poti do izboljšanja položaja mladih v skupnosti in posledično do zagotavljanja trajnostnega družbenega razvoja.

Država z različnimi ukrepi skuša preprečiti oz. vsaj omiliti nastalo stanje. Dejstvo pa je, da je vloga lokalne skupnosti v življenju mladih ključna. Občina predstavlja namreč skupnost, v kateri posameznik odrašča in gradi svojo identiteto. Če skupnost gradi v sodelovanju z mladimi, se pripadnost posameznika lokalni skupnosti krepi, hkrati pa se krepi tudi občutek odgovornosti mladega posameznika do skupnosti, ki mu je omogočila suvereno stopati po poti, ki vodi v odraslost.

Občine, glede na svoje zmogljivosti in vizijo, se lahko odločijo za različne ukrepe, ki mladim pomagajo na poti k odraslosti.

Kot navaja Revidirana evropska listina o vključevanju mladih v lokalno in regionalno življenje, ki jo je v letu 2003 sprejel Kongres lokalnih in regionalnih skupnosti Evrope, so izmed nosilcev upravljanja z družbo prav lokalne oblasti mladim najbližje, zato v njihovem življenju in razvoju igrajo pomembno vlogo. Primeri dobrih praks sodelovanja mladih v lokalnem okolju z lokalnimi oblastmi dokazujejo, da vseobsegajoče sodelovanje mladih v soustvarjanju družbe občutno krepi kakovost življenja v lokalni skupnosti, medtem ko v številnih primerih slabo vključevanje mladih v strukture lokalne demokracije in pomanjkanje ukrepov za izboljšanje položaja mladih povzročata zapuščenje lokalnih okolij s strani mladih in posledično izgubo enega izmed ključnih človeških virov, ki skrbi za uspešen trajnostni razvoj lokalne skupnosti.

Občina Semič svoj prispevek in odgovornost prepoznava v zagotavljanju okolja, v katerem lahko mladi razvijajo svoje kompetence in veščine ter dosegajo svoje cilje, se razvijajo v avtonomne družbeno odgovorne odrasle ter aktivno sooblikujejo skupnost, v kateri živijo. Občina Semič lahko na teh področjih v okviru svojih pristojnosti pomembno prispeva k izboljšanju položaja mladih v družbi in k njihovem uspešnemu prehajanju v obdobje odraslosti.

Strategija za mlade je pomembno orodje za trajnostni razvoj mladih v lokalnem okolju. Gre za dokument, v katerem lokalna skupnost prepozna javni interes na področju mladine in predvidi načine za polno uresničevanje tega javnega interesa. Strategija za mlade pa je tudi orodje mladih, da v procesu njene priprave in impementacije sooblikujejo lokalno skupnost po svoji meri.

4.2. Zakonodajna ureditev mladinskega sektorja

V slovenski zakonodaji mladinski sektor posebej urejata dva zakona, in sicer Zakon o javnem interesu v mladinskem sektorju (Ur. l. RS, št. 42/2010) in Zakon o mladinskih svetih (Ur. l. RS, št. 70/2000, 42/2010). Z ZJIMS se opredeljuje mladinski sektor in določata javni interes v mladinskem sektorju ter način uresničevanja javnega interesa v mladinskem sektorju (1. člen ZJIMS), ZMS pa ureja položaj, delovanje, dejavnost ter financiranje Mladinskega sveta Slovenije in mladinskih svetov lokalnih skupnosti (1. člen ZMS). Oba zakona med drugim predvidevata tudi pristojnosti lokalnih skupnosti v mladinskem sektorju.

Zakon o javnem interesu v mladinskem sektorju

Kot določa ZJIMS so samoupravne lokalne skupnosti poleg države nosilke javnega interesa v mladinskem sektorju. Za uresničevanje javnega interesa v mladinskem sektorju so na lokalni ravni pristojni organi samoupravne lokalne skupnosti (6. člen ZJIMS). Pri uresničevanju javnega interesa v mladinskem sektorju morajo država in samoupravne lokalne skupnosti sodelovati z organizacijami v mladinskem sektorju (9. člen ZJIMS).

Komplementarnost lokalnih in državnih ukrepov bi morala iziti kot usklajen sistem ukrepov, pa vendar je mnogokrat (že na ravni države same) mladinska politika skupek nepovezanih ukrepov. Večjo koherentnost med nivoji in ukrepi mladinske politike je ZJIMS začrtal z opredelitvijo javnega interesa v mladinskem sektorju, in sicer kot:

- zagotavljanje normativnih in drugih pogojev za razvoj področij mladinskega dela in vključevanja mladinskega vidika v strategije, politike ter ukrepe, ki vplivajo na mlade, ter
- zagotavljanje finančne podpore mladinskim programom in programom za mlade, vključno s podporo mladinski infrastrukturi. (ZJIMS)

Občina lahko po ZJIMS (ZJIMS, 27. člen) mladinsko politiko na lokalni ravni izvaja skladno z lastnimi interesi, potrebami, zmožnostmi in okoliščinami, kot so število in struktura prebivalcev, ekonomska moč ter prostorske in kadrovske zmogljivosti v mladinskem sektorju. Pri tem ji ZJIMS ponudi nekatere konkretne predloge, in sicer:

- sprejetje strategije za mlade;
- ustanovitev delovnega ali posvetovalnega telesa za mladinska vprašanja;
- finančna podpora programom v mladinskem sektorju in
- izvajanje drugih ukrepov v mladinskem sektorju v skladu z zakonom.

Občina mora poleg tega za sofinanciranje programov v mladinskem sektorju na lokalni ravni smiselno uporabljati določbe ZJIMS (27. člen ZJIMS), ki se nanašajo na sofinanciranje programov v mladinskem sektorju na nacionalni ravni. ZJIMS na tem področju sofinanciranje opredeli predvsem s pripravo javnih pozivov in javnih razpisov na področju mladinskega sektorja, ki se vsebinsko vežejo na področja mladinskega sektorja, ki jih opredeljuje zakon. Posredni načini sofinanciranja mladinskih programov so opredeljeni tudi z zagotavljanjem mladinske infrastrukture in oblikovanjem ustreznih ukrepov za razvoj mladinskega dela in mladinske politike na lokalni ravni. ZJIMS pa nenazadnje opredeli tudi možnost lokalnih skupnosti, da za izvajanje programov za mlade in mladinskega dela na lokalni ravni ustanovijo mladinski center (ZJIMS, 28. člen).

Zakon o mladinskih svetih

ZMS je predvsem namenjen definiranju položaja, funkcij, delovanja in financiranja mladinskih svetov, a se na nekaterih točkah dotika tudi odnosa med mladinskim svetom lokalne skupnosti in občino, zaradi česar velja nekatere njegove elemente posebej predstaviti.

ZMS mladinski svet lokalne skupnosti opredeli kot pravno osebo zasebnega prava, v okviru katere se združujejo mladinske organizacije, opredeljene v zakonu, ki ureja javni interes v mladinskem sektorju, ki imajo sedež dotični samoupravni lokalni skupnosti (ZMS, 2. člen). Naloge ZMS so predvsem:

- izvajanje in sodelovanje pri izvajanju mladinskega dela in drugih dejavnosti na področjih mladinskega sektorja v skladu z zakonom, ki ureja javni interes v mladinskem sektorju;
- zagotavljanje pogojev za delovanje in razvoj interesnih oblik združevanja mladih;
- omogočanje sodelovanja mladih pri sprejemanju zakonskih in drugih predpisov, ki vplivajo na življenje in delo mladih;
- opravljanje drugih nalog za uveljavljanje interesov mladih, opredeljenih s temeljnim aktom (5. člen ZMS).

Občina oz. njeni organi so po ZMS v tistih lokalnih skupnostih, kjer obstajajo mladinski sveti lokalnih skupnosti, pred določanjem predlogov predpisov, ki neposredno vplivajo na življenje in delo mladih, dolžni o tem obvestiti mladinski svet lokalne skupnosti (ZMS, 6. člen).

Poleg tega se mladinski sveti lokalnih skupnosti po ZMS med drugim financirajo tudi iz proračunov samoupravnih lokalnih skupnosti. Tako lahko občinski svet občine, v kateri deluje mladinski svet lokalne skupnosti, v proračunu občine predvidi sredstva, ki so namenjena za delovanje mladinskega sveta lokalne skupnosti na podlagi predloženega programa (7. člen ZMS).

Pomemben dokument na področju mladine je tudi Nacionalni program za mladino 2013–2022.

Resolucija o nacionalnem programu za mladino

Na podlagi Zakona o javnem interesu v mladinskem sektorju (Uradni list RS, št. 42/10; v nadaljevanju: ZJIMS) je nacionalni program za mladino temeljni programski dokument, ki opredeljuje prednostne naloge in ukrepe, ki so v javnem interesu v mladinskem sektorju. Nacionalni

program za mladino 2013–2022 je usklajen s temeljnimi razvojnimi dokumenti države – s Strategijo razvoja Slovenije idr. – in z evropskimi dokumenti, ki zadevajo mlade, in zajema naslednja področja:

- izobraževanje;
- zaposlovanje in podjetništvo;
- bivanjske razmere mladih;
- zdravje in dobro počutje;
- mladi in družba ter pomen mladinskega sektorja in
- kultura, ustvarjalnost, dediščina in mediji.

5. MLADI V OBČINI SEMIČ

5.1. Statistika na področju mladine v občini Semič

V občini Semič prebiva 3.864 prebivalcev, od tega je 538 mladih starih od 15 do 29 let, kar predstavlja 14 % vseh prebivalcev. Med mladimi je najbolj zastopana starostna skupina od 25 do 29 let (42 %), najmanj pa od 20 do 24 let (25 %). Mladih moških je 286 (53 %), mladih žensk pa 252 (47 %) (SURS, 2020).

Tabela 1: Študenti terciarnega izobraževanja v občini Semič

Študenti terciarnega izobraževanja 2019/20	
Vrsta izobraževanja – SKUPAJ	100
Višje strokovno	27
Visokošolsko strokovno (prejšnje)	-
Visokošolsko strokovno (1. bolonjska stopnja)	25
Visokošolsko univerzitetno (1. bolonjska stopnja)	23
Visokošolsko univerzitetno (prejšnje)	-
Magistrsko (2. bolonjska stopnja) - enovito magistrsko	5
Magistrsko (2. bolonjska stopnja) - po končani 1. bolonjski stopnji	17
Specialistično	-
Magistrsko (prejšnje)	-
Doktorsko (prejšnje)	-
Doktorsko (3. bolonjska stopnja)	3

Vir: SURS.

Leta 2019 je občina Semič štela 26 diplomantov, ki so zaključili naslednje vrste izobraževanja:

Tabela 2: Število diplomantov 2019 v občini Semič

	Število diplomantov 2019
Višje strokovno	7
Visokošolsko strokovno (prejšnje)	-
Visokošolsko strokovno (1. bolonjska stopnja)	7
Visokošolsko univerzitetno (1. bolonjska stopnja)	1
Visokošolsko univerzitetno (prejšnje)	-
Magistrsko (2. bolonjska stopnja) - enovito magistrsko	-
Magistrsko (2. bolonjska stopnja) - po končani 1. bolonjski stopnji	11
Magisterij znanosti (prejšnji) in specializacija (prejšnja)	-
Doktorsko (prejšnje)	-
Doktorsko (3. bolonjska stopnja)	-

Vir: SURS.

5.2. Mnenje mladih o življenju v občini Semič

Občina Semič je v sodelovanju s Sem'sko mladino, Kulturnim centrom Semič in Inštitutom za mladinsko politiko izvedla obsežnejšo analizo stanja na področju mladine. Analiza, ki nosi naslov Mladi v občini Semič, je nastala na podlagi ugotovljene potrebe po pripravi Strategije za mlade občine Semič.

Analiza obsega 8 področij, ki pomembno vplivajo na življenje in razvoj mladih v lokalni skupnosti: mladinsko organiziranje, prosti čas, zaposlovanje, reševanje stanovanjskega vprašanja mladih, mobilnost, izobraževanje, participacija in informiranje. Dodatno področje, ki se ga je analiza dotaknila in raziskuje zadovoljstvo mladih z bivanjem v občini Semič nasplo, nosi naslov »Mladi o občini Semič«.

Na vprašalnik je odgovarjalo 241 mladih med 15. in 29. letom starosti s stalnim bivališčem v občini Semič. Rezultati analize so pokazali, da so mladi kritična populacija, ki jim je mar za svoje lokalno in širše okolje. V nadaljevanju podajamo nekaj ugotovitev.

Mladinsko organiziranje omogoča mladim pridobivanje znanj in kompetenc, ki jih bodo potrebovali tudi, ko odrastejo. Le 30 % mladih iz občine Semič, ki so odgovarjali na vprašalnik, je članov mladinskih oziroma drugih organizacij, pri čemer je velika večina vključenih v organizacije s sedežem v občini Semič. Ti mladi se najpogosteje združujejo v gasilska društva (81 %), športna društva (47 %) in mladinske organizacije (43 %). Z 32 % frekvenco sledijo kulturna oz. umetniška društva.

Aktivno preživljanje prostega časa mladih je povezano s pozitivnimi razvojnimi rezultati, kot so boljši šolski uspeh, prilagodljivost in boljše mentalno zdravje. Največji delež mladih iz občine Semič, ki so odgovarjali na vprašalnik, se v prostem času redno ali včasih družijo s prijatelji oz. vrstniki (99 %), je športno aktivnih (96 %) in obiskuje koncerte in zabave (93 %). Pomemben delež mladih (39 %) navaja, da se nikdar ne udeležuje delavnic oz. dodatnih izobraževanj. Mladi si želijo predvsem več kino večerov, koncertov in zabav ter športnih dogodkov – tistih aktivnosti torej, katerim se najraje posvečajo. Informacije o pristočasnih aktivnostih pa si želijo prejemati preko različnih kanalov, pri čemer je največ mladih kot najprimernejši kanal za tovrstno obveščanje ocenilo Facebook stran Sem'ška mladina.

Z zaposlitvijo oz. z delom se posameznik ne samo preživlja, ampak tudi uresničuje svoje potenciale, razvija svojo osebnost in družbeno odgovornost. Večina anketiranih mladih se želi zaposliti oz. opravljati svojo dejavnost v svoji regiji, natančneje na območju Bele krajine (47 %) oz. v občini Semič (22 %). 57 % mladih se je pripravljeno izseliti iz občine, v kolikor bi to zahtevala njihova služba. Sprejemljiv čas vožnje v službo je za večino anketiranih (53 %) do 30 minut, za 43 % pa tudi od 30 minut do 1 ure. 41 % anketiranih zanima podjetništvo, kar 77 % le-teh pa tudi meni, da je Semič podjetništvu prijazno okolje. Kar 63 % mladih bi v občini Semič tudi ustanovilo podjetje.

Urejene **stanovanjske razmere** sodijo med najkompleksnejše osnovne potrebe posameznika, ki močno vplivajo na kakovost življenja, zato je reševanje stanovanjskega vprašanja ključno. Težave, s katerimi se mladi srečujejo pri reševanju stanovanjskega vprašanja, so pogosto pomanjkanje financ. Ob tem visok delež (46 %) vprašanih izpostavlja, da v občini Semič primanjkuje najemniških stanovanj, 27 % pa jih navaja, da je v občini Semič tudi premalo neprofitnih najemniških stanovanj. 30 % mladih meni, da so bivanjske enote predrage za nakup. Mnogi anketiranci ne poznajo ukrepov Občine ali države, ki mladim in mladim družinam pomagajo pri reševanju stanovanjskega vprašanja. Z več kot 30 % frekvenco pa mladi prepoznajo predvsem ukrep Občine, ki omogoča znižanje plačila ekonomske cene vrtca za dodatni plačilni razred družinam, ki rešujejo stanovanjsko vprašanje.

Mobilnost mladih znotraj občine, regije in države predstavlja za mlade korak naprej k svobodnejšemu upravljanju s časom. Mladi se za prevoz na različne aktivnosti najpogosteje poslužujejo avtomobila. Kolo kot prevozno sredstvo le redko uporabljajo, pri čemer večina (61 %) izpostavlja, da za kolesarje ni dobro poskrbljeno. **Mednarodnih izmenjav**, ki predstavljajo za mlade priložnost, da spoznavajo različne obraze Evrope in sveta, se je (že) udeležilo le 16 % vprašanih, in sicer predvsem preko srednje šole oz. fakultete. Večina mladih (58 %) si take izkušnje želi oz. si želi (še) več priložnosti za mednarodno mobilnost.

V obdobju mladosti posameznik pridobiva znanja in kompetence, ki jih bo potreboval v obdobju odraslosti in pri opravljanju svojega poklica. Ta znanja in kompetence pridobiva tako s formalnim **izobraževanjem** kot tudi z neformalnim in priložnostnim učenjem. Na izbiro izobraževalne poti anketirancev v največji meri vplivajo lastne želje (89 %) in možnost zaposlitve (80 %). Za večino mladih (vsaj 60 %) pa so pomembni tudi naslednji dejavniki: možnost zaposlitve v domačem kraju, možnost pridobitve štipendije in deficitarnost poklica.

Na področju neformalnega izobraževanja izstopa podatek, da se večina vprašanih (78 %) v občini Semič ne neformalno izobražuje. 52 % mladih pa si želi več možnosti neformalnega izobraževanja v občini.

Participacijo lahko splošno opredelimo kot aktivno sodelovanje mladih pri sprejemanju odločitev o zadevah, ki vplivajo na oblikovanje družbe. Večina anketiranih mladih (53 %) se udeležuje volitev in referendumov, manjši delež mladih (38 %) pa tudi spremlja odločitve občinskega sveta. Manj kot polovica mladih (49 %) meni, da jih odločitve, ki se sprejemajo na Občini, zadevajo. Spodbuden pa je podatek, da si več kot polovica mladih (54 %) želi večje vključenosti pri sprejemanju odločitev na lokalni ravni. Večina mladih (60 %) meni, da nimajo dovolj mehanizmov za vključevanje v sprejemanje odločitev na lokalni ravni ter (71 %), da njihovo mnenje o javnih zadevah v občini ni slišano oz. ni upoštevano.

Informiranje in svetovanje predstavlja enega od najpomembnejših mehanizmov krepitve družbene participacije mladih, njihove socialne integracije, osebostnega razvoja in avtonomije, pripomore pa tudi k razvijanju aktivnega državljanstva, večji mobilnosti, izboljšanju kvalitete življenja in vključevanju v družbene procese, ki so za mlade pomembni. Relativno visok odstotek mladih, ki se giblje med 45 % in 59 % anketiranih, ocenjuje, da nimajo dovolj informacij o za mlade pomembnih temah, kot so: zaposlovanje, izobraževanje, urejanje bivanjskih razmer, mobilnost, pristočasne aktivnosti, participacija, zdravje in razpisi. Prav tako 49 % mladih izraža, da ne ve, kje iskati tovrstne informacije. Menijo pa, da je najbolj primeren kanal za posredovanje tovrstnih informacij spletna stran Občine (tako jih meni 45 % anketiranih), z 28 % sledi Facebook stran Sem'ška mladina.

Zaključek analize je za občino spodbuden: Mladi so s **kakovostjo življenja** v občini Semič zadovoljni (59 % je zadovoljnih, 24 % pa zelo zadovoljnih). Nezadovoljnih je le 4 % anketiranih. 43 % vprašanih v občini Semič rad živi in se ne želi preseliti drugam. 37 % anketiranih v občini radi živijo in se ne želijo preseliti drugam, vendar so se zaradi študija, zaposlitve ali osebnih razlogov pripravljani odseliti. Le 3 % mladih se v občini ne počutijo dobro in bi se odselili, če oz. ko bodo imeli možnost.

Mladi menijo, da občina Semič nudi dobre pogoje za kvalitetno življenje. Med prednosti bivanja v občini Semič med drugim izpostavljajo:

- prijazni in družabni ljudje
- mirno okolje
- lepa narava
- bližina osnovnih storitev majhen kraj z veliko potenciala za razvoj
- možnost delne samooskrbe z delom na kmetiji
- dobra internetna povezava
- svež zrak
- bližina turističnih krajev
- dostopnost vrtca, šole, dovolj parkirnih mest

6. KLJUČNE USMERITVE RAZVOJA LOKALNE MLADINSKE POLITIKE V OBČINI SEMIČ

Glede na cilje pričujoče lokalne strategije za mlade, stanje na področju mladine v občini in vloge Občine pri uresničevanju javnega interesa v mladinskem sektorju navajamo ključne usmeritve nadaljnjega razvoja lokalne mladinske politike v občini Semič:

1. Usmerjeno in neprekinjeno vlaganje sredstev in pozornosti Občine v mlade ter v njihovo doseganje avtonomije.
2. Zagotavljanje pogojev za učenje in priložnosti za pridobivanje izkušenj z namenom omogočanja razvoja znanj, spretnosti in kompetenc mladih, ki jih potrebujejo za polno vključevanje na trg dela in v civilno družbo.
3. Zagotavljanje participacije mladih pri oblikovanju, implementaciji in vrednotenju lokalne mladinske politike.

6.1. Uresničevanje in spremljanje uresničevanja Strategije za mlade občine Semič

Strategijo za mlade občine Semič 2021–2025 sprejme Občinski svet Občine Semič. Strategijo za mlade občine Semič so pripravili Inštitut za mladinsko politiko, Odbor za mlade v Občini Semič in Občina Semič.

Za uresničevanje Strategije za mlade občine Semič 2021–2025 je odgovorna Občina Semič.

Na podlagi Strategije za mlade občine Semič 2021–2025 občinski svet sprejme izvedbene načrte v skladu s sprejetim občinskim proračunom.

Sprotno spremljanje in vrednotenje izvajanja strategije za mlade izvaja Odbor za mlade v občini Semič.

7. STRATEGIJA ZA MLADE OBČINE SEMIČ 2021–2025: STRATEŠKI CILJI IN UKREPI

Občina Semič želi z ukrepi, ki jih predvideva strategija za mlade, mladim zagotoviti življenjski prostor, v katerem bodo lahko razvijali svoje potenciale in odraščali v odgovorne mlade posameznike, ki aktivno sodelujejo v družbi. V prostoru, kjer jim bo omogočeno razvijati lastne kompetence in veščine, dosegati zastavljene cilje in aktivno sooblikovati lokalno in širšo skupnost, si bodo ustvarili svojo prihodnost oz. se bodo vanj radi vračali.

7.1. Mladinska politika, mladinsko delo, informiranje

Mladinska politika je nabor ukrepov lokalne skupnosti (ali države), usmerjen v zagotavljanje pogojev za lažji in uspešnejši prehod mladih iz otroštva v odraslost.

Kot **horizontalna mladinska politika** razumemo ukrepe, usmerjene predvsem v integracijo mladih v ekonomsko življenje skupnosti. V horizontalno smer spadajo ukrepi, ki so sicer sestavni del drugih (področnih) politik, vendar želi družba s posebnimi ukrepi za mladino še posebej zagotoviti spodbujevalne okoliščine za lažjo integracijo mladih v družbo (stanovanjska politika, politika zaposlovanja, zdravstvena politika, izobraževalna politika itd.). Ukrepi so lahko torej namenjeni izključno mladim ali pa gre za ukrepe, ki predstavljajo mladinsko razsežnost v ukrepih za prebivalstvo kot celoto.

Družba potrebuje avtonomne posameznike, ki so se sposobni vključevati vanjo. Avtonomijo spodbujajo ravno ukrepi horizontalne ravni.

Kot **vertikalna mladinska politika** razumemo ukrepe, ki so lastni prostoru mladine in predstavljajo podporne mehanizme za razvoj mladinskega dela, delovanja mladinskih organizacij, participacije mladih in informiranja mladih. Ukrepov, ki so prvenstveno lastni prostoru mladine in so namenjeni spodbujanju vključevanja mladih v mladinsko delo, zagotavljanju pogojev za izvajanje mladinskega dela ter izdelavi in oblikovanju osnov za določanje ciljev in ukrepov na področju mladinske politike, vključno z različnimi oblikami vključevanja mladih v oblikovanje ukrepov mladinske politike, ni mogoče zagotoviti v okviru drugih javnih politik, zato pravimo, da spadajo med t. i. vertikalne ukrepe. Ti se odražajo v specifičnih potrebah mladih in mladinskega dela.

Kompetence za aktivno in odgovorno državljanstvo lahko mladi na neposreden način pridobijo ravno preko **mladinskega dela v mladinskih organizacijah**, ki predstavljajo edinstveno učno polje demokratičnih procesov. Mladinske organizacije omogočajo mladim, da vplivajo na družbo, jim pomagajo na poti ekonomskega in socialnega osamosvajanja ter posledično prispevajo k razvoju države.

Informiranje mladih zajema najrazličnejše (nekomercialne) družbene aktivnosti, ki mladim nudijo informacije s področij, ki jih zadevajo oziroma jim omogočajo, da aktivno odločajo o lastnem osebnem razvoju. Informiranje in svetovanje za mlade predstavljata enega najpomembnejših mehanizmov za zvišanje ter spodbujanje družbene participacije mladih, njihove socialne integracije, osebnostnega razvoja in avtonomije, pripomore pa tudi k razvijanju aktivnega državljanstva, večji mobilnosti mladih, izboljšanju kvalitete življenja, večji družbeni odprtosti in vključevanju v družbene procese, ki so pomembni za mlade. V množici informacij, s katerimi smo vsakodnevno preplavljeni, se posebej populacija mladih razmeroma težko znajde. Zaradi specifičnosti mladostniškega obdobja je razvoj sistema informativno-svetovalne dejavnosti, ki mladim namenja posebno skrb, ključnega pomena.

STRATEŠKI CILJ 1: Spodbujanje razvoja mladinske politike v občini Semič in sinhrono delovanje akterjev na področju mladine v občini

UKREP 1.1: Delovanje Odbora za mlade v občini Semič

Odbor za mlade je delovno telo župana, ki ga sestavljajo člani občinskega sveta in drugi občani, ki so ob imenovanju stari do 29 let. Odbor obravnava predloge aktov in drugih odločitev iz pristojnosti Občine, ki zadevajo mlade v občini. O njih oblikuje svoje mnenje in županu poda stališče s predlogom odločitve. Odbor za mlade lahko predlaga v sprejem odloke in druge akte, ki zadevajo področje mladih. Na ta način imajo mladi možnost biti aktivno udeleženi pri odločitvah občinskih organov ter dajati predloge in pobude na odločitve, ki zadevajo njihovo življenje v smislu sodelovanja, posvetovanja in udejstvovanja.

Kazalnika:

- število sej Odbora za mlade,
- število predlogov in pobud Odbora županu/županji.

Nosilca:

- župan/županja,
- Odbor za mlade.

Ocenjene finančne posledice za proračun (v EUR):

Leto	2021	2022	2023	2024	2025
Znesek	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500

UKREP 1.2: Spodbude za obuditev Mladinskega sveta Bele krajine

Ukrep predvideva spodbujanje formalnih mladinskih organizacij in vseh drugih organizacij ter institucij, ki delujejo na področju mladine, k obuditvi Mladinskega sveta Bele krajine kot osrednje zastopniške in povezovalne organizacije v mladinskem sektorju v Beli krajini, ki bo izvajala svojo primarno funkcijo povezovanja mladinskih organizacij ter zastopanja njihovih interesov ter interesov mladih iz lokalnih skupnosti na tem območju v širšem smislu, npr.:

- združevanje prostovoljnih mladinskih organizacij in organizacij, ki delujejo med mladimi;
- krepitev vloge mladih v družbenem dogajanju;
- spodbujanje aktivnosti mladih za razvoj mladinske politike v posameznih občinah ipd.

V kolikor se Mladinski svet obudi, Občina Semič finančno podpira delovanje mladinskega sveta s stalnimi sredstvi v proračunu.

Kazalnika:

- vzpostavljen delujoč mladinski svet,
- število mladinskih organizacij in drugih organizacij, ki delujejo na področju mladine in so včlanjene v mladinski svet.

Nosilci:

- Kulturni center Semič s statusom mladinskega centra,
- Odbor za mlade v občini Semič,
- mladinske organizacije in organizacije za mlade v Beli krajini.

Ocenjene finančne posledice za proračun (v EUR):

Leto	2021	2022	2023	2024	2025
Znesek	500	500	500	500	500

STRATEŠKI CILJ 2: Okrepitev mladinskega organiziranja v občini

UKREP 2.1: Zagotavljanje prostora in finančnih sredstev za delovanje mladinskega centra

Ukrep predvideva zagotavljanje prostorskih in finančnih pogojev za delovanje mladinskega centra kot prostora za izvajanje različnih pristočasnih in drugih aktivnosti, pristo druženje in povezovanje z vrstniki v varnem, prijetnem in mladim prilagojenem okolju.

Kazalnika:

- zagotovljeni prostorski pogoji,
- zagotovljena finančna sredstva.

Nosilec:

- Občina Semič.

Ocenjene finančne posledice za proračun (v EUR):

Leto	2021	2022	2023	2024	2025
Znesek	-	500	500	500	500

STRATEŠKI CILJ 3: Vzpostavitev sistema celovitega informiranja mladih v občini**UKREP 3.1: Vzpostavitev centralne informacijske točke**

Centralna informacijska točka za mlade v občini Semič se vzpostavi v spletni obliki na spletni strani Kulturnega centra Semič

Info točka ponuja mladim osnovne informativne vsebine povezane s šolanjem, s poklicnim usmerjanjem, z zaposlovanjem, z osamosvajanjem, z zdravjem in s socialnim varstvom, z zagovorništvo in s pravicami, z aktivnostmi v prostem času, z mednarodnimi aktivnostmi itd.

Izvedba ukrepa obsega oblikovanje portala za informiranje mladih, preko katerega se mlade na spletu in po elektronski pošti (z novičnikom) obvešča o vseh aktivnostih, ukrepih za mlade in drugih za mlade pomembnih informacijah, ki mladim omogočajo aktivno udeležanje v družbi ter spoznavanje delovanja Občine in drugih javnih institucij na področju mladine. Namen ukrepa je med drugim tudi krepiti prepoznavnost Občine Semič kot mladim prijazne občine.

Kazalniki:

- vzpostavljena centralna informacijska točka,
- število mladih naročnikov na spletne novice za mlade,
- število mesečnih objav.

Nosilca:

- Občina Semič,
- Kulturni center Semič s statusom mladinskega centra.

Ocenjene finančne posledice za proračun (v EUR):

Leto	2021	2022	2023	2024	2025
Znesek	200	-	-	-	-

7.2. Participacija mladih

V demokratičnih družbah so volitve čas, ko lahko volivci povedo svoje mnenje o določeni temi prek mehanizmov odločanja (volitve, referendumi ...). Žal pa je, kot nakazujeta raziskavi Mladina 2010 in 2016, zanimanje slovenske mladine za politiko in politično udejstvovanje v primerjavi z državami Evropske unije in nekdanje Jugoslavije na zelo nizki ravni.

Lokalna skupnost, ki je mladim najbližja, se lahko poslužuje različnih mehanizmov za vključevanje oz. participacijo javnosti, tudi mladih, s čimer nenazadnje posredno razvija splošno kulturo participacije med svojimi občani. Dejstvo namreč je, da je participacija veliko več kot le udeležba na volitvah. Gre za aktivno sodelovanje mladih (in druge populacije) pri sprejemanju odločitev o katerikoli zadevi (tudi širše v političnem prostoru), ki zadeva oblikovanje družbe, v kateri živimo. Participacija mladih se torej lahko odvija tudi v različnih organizacijah oziroma institucijah, projektnih ali neformalnih skupinah, pri čemer gre posebej izpostaviti mladinske organizacije. Politično in širše družbeno delovanje mladih kaže na »zdravo« delovanje demokracije in pozitivno vpliva na oblikovanje identitete mladostnika.

STRATEŠKI CILJ 4: Vključevanje mladih v odločanje v lokalni skupnosti

UKREP 4.1: Letna srečanja župana/županje z mladimi iz občine Semič

Ukrep predvideva letna srečanja župana z mladimi iz občine Semič. Namen tovrstnega ukrepa je spodbujanje participacije mladih, vključevanje mladih v proces odločanja in približevanje samega procesa participacije mladim.

Kazalnik:

- izvedena letna srečanja med županom/županjo in mladimi.

Nosilec:

- župan/županja.

UKREP 4.2: Posveti Odbora za mlade z mladimi iz občine Semič

Ukrep predvideva vsaj 2 srečanji letno med predstavniki Odbora za mlade v Občini Semič in mladimi iz občine. Namen tovrstnega ukrepa je povezovanje in sodelovanje mladih iz občine, pridobivanje potreb in želja mladih, krepitev pripadnosti lokalnemu okolju, vključevanje mladih oz. spodbujanje njihovega sodelovanja pri različnih aktivnostih na lokalnem nivoju, spoznavanje dela in vloge Odbora za mlade ter splošna krepitev participacije mladih.

Kazalnik:

- izvedeni vsaj 2 letni srečanji med Odborom za mlade v Občini Semič in mladimi.

Nosilec:

- Odbor za mlade v Občini Semič.

Ocenjene finančne posledice za proračun (v EUR):

Leto	2021	2022	2023	2024	2025
Znesek	500	500	500	500	500

UKREP 4.3: Vzpostavitev participativnega proračuna z vključitvijo projektov, namenjenih vključenosti in povezovanju mladih

Ukrep predvideva vzpostavitev participativnega proračuna, pri čemer slednji vključuje tudi projekte, namenjene vključenosti in povezovanju mladih.

Kazalniki:

- vzpostavitev participativnega proračuna z vključitvijo projektov, namenjenih vključenosti in povezovanju mladih,
- število predlaganih projektov, ki vključujejo in povezujejo mlade,
- število izbranih projektov, ki vključujejo in povezujejo mlade.

Nosilec:

- Občina Semič.

Ocenjene finančne posledice za proračun – kategorija »mladi« (v EUR):

Leto	2021	2022	2023	2024	2025
Znesek	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000

7.3. Izobraževanje mladih

Mladi se v formalni izobraževalni sistem vključujejo z namenom pridobivanja znanja in sposobnosti, na podlagi katerih bodo lahko na trgu dela pridobili zaposlitev ter si tako zagotovili dostojen socialni in ekonomski položaj v družbi. Kakovostno in učinkovito izobraževanje mladih je usmerjeno k pridobivanju visoke ravni znanja in torej kakovostno izobraženo delovno silo, ki nadalje vpliva na razvoj gospodarstva, saj izboljšuje njegovo konkurenčnost in učinkovitost, prinaša inovacije in tako pospešuje razvoj družbe nasploh ter izboljšuje kakovost življenja.

Formalno izobraževanje pa nudi mladim v omejenem časovnem obdobju le del znanj in spretnosti potrebnih za pridobitev poklicne kvalifikacije. Preostale ključne kompetence, ki zagotavljajo mladim, skupaj s formalnim izobraževanjem, uspešno osamosvajanje, večjo zaposljivost, osebnostni in poklicni razvoj ter višjo kakovost življenja, pridobijo mladi z neformalnim izobraževanjem. Slednje predstavlja vseživljenjski proces, ki se odvija izven formalnih sistemov izobraževanja in usposabljanja in ni nujno, da vodi do formalno priznanih rezultatov.

Učinki vsakršnega izobraževanja (tako formalnega kot neformalnega) so ključni za lokalni trg dela, lokalno gospodarstvo, zmanjševanje neenakosti in socialno vključenost občanov.

STRATEŠKI CILJ 5: Spodbujanje formalnega in neformalnega izobraževanja mladih

UKREP 5.1: Spodbujanje izvajanja neformalnega izobraževanja ter sofinanciranje projektov in programov neformalnih usposabljanj za mlade

Ukrep predvideva izvedbo raziskave/redno ugotavljanje potreb in želja mladih po neformalnih usposabljanjih ter sofinanciranje programov neformalnega izobraževanja mladih s poudarkom na tečajih, seminarjih in delavnicah, ki odgovarjajo na interese mladih v občini in jih organizira Kulturni center Semič s statusom mladinskega centra.

Kazalniki:

- višina sredstev, namenjenih neformalnemu izobraževanju mladih,
- število izvedenih usposabljanj/neformalnih izobraževanj,
- število udeležencev na usposabljanjih/neformalnih izobraževanjih.

Nosilci:

- Občina Semič,
- Odbor za mlade v Občini Semič,
- Kulturni center Semič s statusom mladinskega centra.

Ocenjene finančne posledice za proračun (v EUR):

Leto	2021	2022	2023	2024	2025

Znesek	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000

UKREP 5.2: Spodbujanje in omogočanje opravljanja obvezne prakse oz. praktičnega usposabljanja dijakov in študentov v službah občinske uprave in javnih zavodih, katerih ustanoviteljica je Občina
Izvedba ukrepa obsega spodbujanje in omogočanje opravljanja obvezne prakse oz. praktičnega usposabljanja dijakov in študentov v službah občinske uprave in občinskih javnih zavodih.

Kazalnika:

- število prijav mladih za izvajanje obvezne prakse oz. praktičnega usposabljanja dijakov in študentov v službah občinske uprave in javnih zavodih, katerih ustanoviteljica je Občina,
- število opravljenih obveznih praks oz. praktičnega usposabljanja dijakov in študentov.

Nosilci:

- Občina Semič,
- javni zavodi, katerih ustanoviteljica je Občina Semič.

Ocenjene finančne posledice za proračun (v EUR):

Leto	2021	2022	2023	2024	2025
Znesek	300	300	300	300	300

UKREP 5.3: Spodbujanje in omogočanje opravljanja počitniškega dela dijakov in študentov v službah občinske uprave in javnih zavodih, katerih ustanoviteljica je Občina

Izvedba ukrepa obsega spodbujanje in omogočanje opravljanja počitniškega dela dijakom in študentom v službah občinske uprave in občinskih javnih zavodih. Namen ukrepa je spodbujanje aktivnega preživljanja počitnic, spoznavanje različnih poklicev, spodbujanje vključevanja mladih v družbeno življenje lokalne skupnosti, povezovanje potencialnih delodajalcev, ki opravljajo dejavnosti v javnem interesu s potencialnimi mladimi.

Kazalnika:

- število dijakov in študentov, ki opravljajo poletno študentsko delo v službah občinske uprave in javnih zavodih, katerih ustanoviteljica je Občina,
- višina sredstev namenjena izvajanju ukrepa.

Nosilci:

- Občina Semič,
- javni zavodi, katerih ustanoviteljica je Občina Semič.

Ocenjene finančne posledice za proračun (v EUR):

Leto	2021	2022	2023	2024	2025

Znesek	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000

UKREP 5.4: Predstavitev možnosti nadaljnega izobraževanja osnovnošolcem in srednješolcem

Izbira poklica in s tem srednje šole, ki jo mladi izberejo po zaključku osnovnošolskega izobraževanja, je ena izmed najpomembnejših odločitev mladostnikov. Pri takšnih odločitvah mladi potrebujejo čim več informacij. Poleg že utečenih informativnih dni, ki jih srednje šole izvajajo, ukrep predvideva dodatno vsakoletno predstavitev srednjih šol oziroma možnosti nadaljnega izobraževanja za osnovnošolce in srednješolce iz občine. Predvideni so tudi dnevi odprtih vrat podjetij v občini. V takšno predstavitev je dobrodošlo vključiti tudi predstavitve deficitarnih poklicev, ki bodo mladim v bodoče omogočali zaposlitev. V okviru ukrepa se predvideva sodelovanje osnovnih in srednjih šol v regiji, mladinskih struktur, mladih, Zavoda RS za zaposlovanje in drugih institucij.

Kazalnika:

- število predstavitev šol oz. možnosti nadaljnega izobraževanja za osnovnošolce in dijake,
- število udeleženih mladih na dogodku.

Nosilci:

- Občina Semič,
- izobraževalne institucije,
- Kulturni center Semič s statusom mladinskega centra,
- mladi.

Ocenjene finančne posledice za proračun (v EUR):

Leto	2021	2022	2023	2024	2025
Znesek	200	200	200	200	200

UKREP 5.5: Lokalna skupnost sofinancira štipendije za lokalno pomembne ali deficitarne poklice

Ukrep predvideva sofinanciranje štipendij za dijake in študente, ki pridobivajo izobrazbo iz lokalno pomembnih ali deficitarnih poklicev. Cilj ukrepa je zagotoviti prisotnost strokovnjakov za lokalno pomembne ali deficitarne poklice v občini.

Kazalnika:

- priprava in objava Javnega razpisa za dodelitev občinskih štipendij za lokalno pomembne ali deficitarne poklice,
- število letno podeljenih štipendij.

Nosilec:

- Občina Semič.

Ocenjene finančne posledice za proračun (v EUR):

Leto	2021	2022	2023	2024	2025
Znesek	-	-	3.000	3.000	3.000

UKREP 5.6: Podeljevanje nagrad učencem, dijakom in študentom za izjemne dosežke

Ukrep obsega podeljevanje nagrad tistim dijakom in študentom oz. mladim, ki so na različnih področjih (mladinsko delo, prostovoljstvo, kultura, šport, kultura, inovacije ipd.) dosegli izjemne uspehe. Nagrade so lahko različne, od enkratne finančne nagrade do podelitve priznanj, javnih pohval idr. Namen ukrepa je predvsem motivirati mlade v lokalni skupnosti, da razvijajo in izkoristijo svoje talente. Cilj ukrepa je mladim ponuditi dodaten razlog in nagrado za trud, s katerim prispevajo k razvoju in kakovosti življenja v lokalni skupnosti.

Kazalnika:

- sprejem pravilnika o podeljevanju nagrad.
- število prispelih prijav na poziv.

Nosilec:

- Občina Semič.

Ocenjene finančne posledice za proračun (v EUR):

Leto	2021	2022	2023	2024	2025
Znesek	-	100	100	100	100

UKREP 5.7: Sofinanciranje regijske štipendijske sheme

Ukrep predvideva sofinanciranje regijske štipendijske sheme. Cilj ukrepa je pomagati delodajalcem pridobivati ustrezne kadre ter mlade usmerjati v pridobivanje izobrazbe in znanj, ki jih gospodarstvo regije potrebuje.

Kazalnika:

- število razpisanih štipendij delodajalcev na območju občine Semič,
- število sofinanciranih kadrovskih štipendij.

Nosilci:

- podjetja s sedežem v občini Semič,
- Razvojni center Novo mesto,
- Občina Semič.

Ocenjene finančne posledice za proračun (v EUR):

Leto	2021	2022	2023	2024	2025
Znesek	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200

7.4. Zaposlovanje mladih, razvoj podjetništva in spodbude gospodarstvu

Mladi so ena izmed najbolj ranljivih družbenih skupin na trgu delovne sile, zlasti zaradi pomanjkanja formalnih delovnih izkušenj. Slabe razmere na področju zaposlovanja mladih ne vplivajo negativno le na mlade, ki zato odlašajo z ustvarjanjem lastne družine, nimajo priložnosti vzpostavljanja in krepitve socialnih mrež in so posledično nagnjeni k večji socialni izključenosti, ampak tudi za družbo, ki tako proizvaja bolj apatične mlade z manjšo stopnjo družbene odgovornosti.

Delovni potencial mladih je ob zaključku formalnega izobraževanja zelo visok in skupaj z veliko prilagodljivostjo, željo po delu in nadaljnjem učenju ter kreativnostjo in inovativnostjo, ki so značilni za mlade, tvori podlago za visoko učinkovitost pri delu. Z delom se posameznik ne samo preživlja, ampak tudi uresničuje svoje potenciale, razvija svojo osebnost in družbeno odgovornost.

STRATEŠKI CILJ 6: Spodbujanje zaposlovanja mladih

UKREP 6.1: Zaposlitveni sejem

Ukrep predvideva izvedbo enega zaposlitvenega sejma letno, na katerem se srečajo potencialni delodajalci in mladi iskalci zaposlitve ter se mlade ozavešča o možnostih zaposlovanja v širšem lokalnem okolju oz. na območju regije.

Kazalnik:

- izvedba zaposlitvenega sejma.

Nosilci:

- Občina Semič,
- lokalni/regijski zaposlovalci,
- mladinske strukture v občini/Kulturni center Semič s statusom mladinskega centra/Podjetniški inkubator Bela krajina ...

Ocenjene finančne posledice za proračun (v EUR):

Leto	2021	2022	2023	2024	2025
Znesek	200	200	200	200	200

UKREP 6.2: Lokalna skupnost zagotavlja sofinanciranje programov spodbujanja delovne aktivnosti dolgotrajno brezposelnih v lokalni skupnosti – program javna dela.

Ukrep predvideva sofinanciranje izvajanja javnih del ali drugih oblik zaposlitev, ki so financirane s strani Zavoda RS za zaposlovanje v javnih zavodih in neprofitnih organizacijah v občini Semič. Občina zagotavlja sredstva, namenjena plačilu plač in drugih stroškov dela za zaposlene iz programa javnih del v deležu, ki je določen v vsakoletnem javnem razpisu Zavoda RS za zaposlovanje.

Ukrep predvideva, da je vsaj 40 % oseb, ki so vključeni v program javnih del, mladih.

Kazalnik:

- število sofinanciranih mladih javnih delavcev.

Nosilci:

- Občina Semič,
- upravičene organizacije.

Ocenjene finančne posledice za proračun (v EUR):

Leto	2021	2022	2023	2024	2025
Znesek	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000

UKREP 6.3: Podpora aktivnostim za večanje zaposlitvenih možnosti mladih

Informiranje in svetovanje pri iskanju zaposlitve poteka preko različnih kanalov, neposredno preko Zavoda RS za zaposlovanje, ki informacije posreduje tako preko svojih spletnih strani kot tudi preko osebnega svetovanja, posredno pa se mlade seznanja z možnostmi tudi preko drugih kanalov.

Ukrep predvideva, da se informacije glede zaposlitvenih možnosti mladim posredujejo tudi preko centralne elektronske informacijske točke za mlade in morebiti preko ustrezne mladinske organizacije, kjer bodo v sodelovanju z Zavodom RS za zaposlovanje organizirane delavnice s praktičnimi nasveti mladim pri iskanju zaposlitve. Cilj ukrepa je vzpostaviti boljši prenos in pretok informacij, ki na področju politike zaposlovanja že obstajajo, do mladih.

Kazalnika:

- število izvedenih delavnic na temo zaposlovanja,
- število udeležencev delavnic na temo zaposlovanja.

Nosilci:

- Občina Semič,
- mladinske strukture.

Ocenjene finančne posledice za proračun (v EUR):

Leto	2021	2022	2023	2024	2025
Znesek	100	100	100	100	100

UKREP 6.4: Sofinanciranje Podjetniškega inkubatorja Bela krajina

Podjetniški inkubator Bela krajina predstavlja podporno okolje za razvoj in promocijo podjetništva v Beli krajini. S svojim delovanjem vpliva na povečanje števila novoustanovljenih podjetij, povečanje stopnje preživetja ter rasti mladih podjetij (start-up podjetja s potencialom hitre rasti) in na splošno prispeva k privlačnosti območja za kreativne posameznike s podjetniškimi idejami ter nudi podporo pri prepoznavanju inovativnih tržno zanimivih zamisli in pomoč pri njihovi realizaciji.

Podjetniški inkubator je hkrati prostor, kjer lahko mladi razvijajo svojo podjetniško idejo in svoje inovacije. V njem lahko mladi dobijo v najem tudi poslovne prostore po ugodni ceni. V okviru podjetniškega inkubatorja se izvajajo izobraževanja in mentorstvo, pomoč pri oblikovanju podjetniške ideje, pomoč pri promociji in pomoč pri birokratskih ovirah ob ustanavljanju podjetja za mlade. Znotraj podjetniškega inkubatorja se zagotavlja tudi kadrovska podpora mladim pri zagonu podjetja.

Kazalnik:

- število mladih uporabnikov Podjetniškega inkubatorja Bela krajina iz občine Semič.

Nosilca:

- Občina Semič,
- Podjetniški inkubator Bela krajina.

UKREP 6.5: Spodbujanje svetovanja, mentorstva, izvajanja neformalnega izobraževanja s področja podjetništva ter krepitev kompetenčne opremljenosti mladih preko Podjetniškega inkubatorja Bela krajina

Ukrep predvideva sofinanciranje programov za svetovanje, mentorstvo, neformalno izobraževanje ter razvoj podjetništva med mladimi, ki jih izvaja Podjetniški inkubator Bela krajina.

Kazalnika:

- število izvedenih izobraževalnih programov na področju podjetništva preko Podjetniškega inkubatorja,
- višina sredstev, namenjenih za sofinanciranje Podjetniškega inkubatorja Bela krajina.

Nosilca:

- Občina Semič,
- Podjetniški inkubator Bela krajina.

UKREP 6.6: Zagotavljanje delovanja coworking prostora

Coworking prostor v enoti Podjetniškega inkubatorja Bele krajine, z možnostjo odprtja enote v Semiču, nudi uporabnikom stalno ali občasno ustvarjalno in sodelovalno delovno okolje. Uporabniki lahko delujejo neodvisno in se po potrebi medsebojno povezujejo.

Kazalniki:

- število uporabnikov prostora,
- izvedba povpraševanja o potrebi coworking prostora v občini Semič,
- pregled možnih lokacij za umestitev coworking prostora v občini Semič.

Nosilec:

- Občina Semič.

Ocenjene finančne posledice zgornjih treh ukrepov (6.4, 6.5, 6.6) za proračun (v EUR):

Leto	2021	2022	2023	2024	2025
Znesek	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000

7.5. Stanovanjska politika za mlade

Odstotek mladih v starosti od 18 do 34 let, ki še vedno živijo pri starših, nas uvršča na drugo mesto med državami EU-27. Posledice takega položaja in z njim povezanega t.i. podaljšanega otroštva se kažejo v vse daljši odvisnosti mladih od staršev in kasnejšemu prehodu iz obdobja mladosti v odraslost: mladi v Sloveniji se težje in kasneje odločajo za ustvarjanje lastne družine ter sprejemanje drugih odgovornosti v življenju.

Mladi, ki se kljub neugodnim razmeram odselijo in skušajo zaživeti samostojno življenje, se zaradi neugodnega finančnega položaja mladih v Sloveniji, ki pogosto izhaja iz ne-varnih oblik zaposlitve (delo za določen čas, delo preko podjemne pogodbe ipd.), srečujejo s finančnimi težavami. Tisti, ki se odločijo za nakup stanovanja, se s prvimi težavami soočajo že pri najemanju posojila.

Tudi na področju stanovanjske politike so torej mladi ena izmed najbolj ranljivih družbenih skupin. Iz navedenega izhaja, da v okviru stanovanjske politike mladi kot ena izmed ciljnih skupin potrebujejo posebno in predvsem prednostno obravnavo, ker lahko odsotnost takšne obravnave v zelo širokem obsegu negativno učinkuje na življenje in delovanje celotne družbe, saj so mladi vselej nov temelj družbenega razvoja.

Mladinsko dimenzijo stanovanjske politike je tako mogoče opredeliti kot oblikovanje in implementacijo mehanizmov, namenjenih posebej mladim, ki jim v skladu z njihovimi specifičnimi življenjskimi okoliščinami in pomanjkanjem finančnih sredstev omogočajo primerno ureditev prvega stanovanjskega vprašanja ter pri tem spodbujajo hitrejše prehajanje mladih od bivanja pri starših k samostojnemu vodenju gospodinjstva.

STRATEŠKI CILJ 7: Zagotovitev večje dostopnosti mladih do stanovanj

UKREP 7.1: Lokalna skupnost v razpisu za dodelitev neprofitnih najemniških stanovanj uvršča mlade med posebno kategorijo upravičencev.

Ukrep predvideva objavo razpisa za dodelitev neprofitnih najemniških stanovanj, v katerem se mlade in mlade družine uvršča v posebno kategorijo upravičencev. Mlade upravičence in mlade družine se točkuje z večjim številom točk. Pri tem so mladi pojmovani kot osebe, mlajše od 30 let, mlade družine pa družine, kjer so starši mlajši od 35 let.

Kazalnika:

- število dodeljenih neprofitnih stanovanj mladim upravičencem,
- število dodeljenih neprofitnih stanovanj upravičenim mladim družinam.

Nosilec:

- Občina Semič.

Ocenjene finančne posledice za proračun (v EUR):

Leto	2021	2022	2023	2024	2025
Znesek	-	-	-	-	-

UKREP 7.2: Lokalna skupnost zagotavlja pomoč mladim in mladim družinam pri prvem reševanju stanovanjskega problema.

Ukrep predvideva pomoč mladim in mladim družinam pri prvem reševanju stanovanjskega problema za:

- gradnjo oziroma nakup stanovanja ali stanovanjske hiše,
- preureditev stanovanja ali stanovanjske hiše

Točkovanje prednostnih kategorij vključuje predvsem izobrazbo oz. poklic, dobo bivanja v občini, posebne dosežke in članstvo v društvih.

1. Upravičenci – mladi (samske osebe in pari brez otrok) do 35 let s stalnim prebivališčem v občini Semič

2. Upravičenec – mlada družina: do pomoči je upravičen lahko eden od staršev mlade družine, ki je državljan Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v občini Semič in ki na območju občine Semič prvič rešuje stanovanjski problem obravnavane mlade družine. Mlada družina ne sme imeti v lasti druge za bivanje primerne stanovanjske enote.

Pri objavi razpisa se poskrbi, da so mladi ustrezno informirani o ukrepu Občine, ki zagotavlja pomoč mladim in mladim družinam, ki prvič rešujejo stanovanjsko vprašanje.

Kazalniki:

- sprememba pravilnika,
- število odobrenih pomoči za prvo reševanje stanovanjskega problema,
- število mladih koristnikov ukrepa.

Nosilec:

- Občina Semič.

Ocenjene finančne posledice za proračun (v EUR):

Leto	2021	2022	2023	2024	2025
Znesek	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000

UKREP 7.3: Lokalna skupnost skladno s Stanovanjskim zakonom zagotavlja subvencije neprofitnih in tržnih najemnin

Občina socialno šibkim občanom pomaga s subvencijami za plačilo najemnine v skladu s Stanovanjskim zakonom, z Zakonom o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev ter Uredbo o metodologiji za oblikovanje najemnin v neprofitnih stanovanjih ter merilih in postopku za uveljavljanje subvencioniranih najemnin. Višina subvencije znaša do 80 % neprofitne najemnine za primerno stanovanje. Pristojnost dodeljevanja subvencij najemnin sodi pod okrilje Centra za socialno delo. V skladu s stanovanjskim zakonom pa imajo pod določenimi pogoji pravico do subvencioniranja najemnin tudi najemniki tržnih stanovanj.

Kazalnik:

- število mladih prejemnikov subvencije neprofitne ali tržne najemnine.

Nosilec:

- Občina Semič.

Ocenjene finančne posledice za proračun (v EUR):

Leto	2021	2022	2023	2024	2025
Znesek	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000

UKREP 7.4: Izvedba analize povpraševanja po stanovanjih v občini Semič

Ukrep predvideva analizo povpraševanja po stanovanjih v občini Semič. Analiza obsega analizo števila interesentov za nakup nepremičnine, njihove kupne moči ter potreb po stanovanjih (vrsta, velikost idr.). Namen ukrepa je popisati potrebe po stanovanjskih enotah v občini. Popis stanja omogoča predstavitev stanja potencialnim investitorjem, ki se na podlagi take analize lažje odločijo za investicijo.

Kazalnik:

- izvedena analiza.

Nosilec:

- Občina Semič.

Ocenjene finančne posledice za proračun (v EUR):

Leto	2021	2022	2023	2024	2025
Znesek	-	10.000	-	-	-

7.6. Prosti čas, šport, kultura in zdravje mladih

Prosti čas je čas, ko posameznik deluje razmeroma avtonomno in ima večjo možnost za izražanje samega sebe, lahko pa ga obravnavamo kot čas, ko se ukvarjamo z aktivnostmi, ki nudijo sprostitev in počitek, razvedrilo, zabavo, socialno in osebno izpolnitev. Katerim prostočasnimi aktivnostim se bo posameznik posvečal, ni odvisno le od njegovega trenutnega razpoloženja, potreb in interesov, ampak tudi in predvsem od možnosti in ponudbe okolja, v katerem živi in deluje, ter seveda lastnih finančnih in drugih možnosti.

S prostočasnimi aktivnostmi ljudje zadovoljujemo različne potrebe, ki se z leti spreminjajo. V postmoderni družbi je življenje mladih zaznamovano z negotovostjo; mladi so postavljeni pred nove izzive in tveganja, ki vplivajo na njihov identitetni razvoj in prehod v svet odraslih. Izobrazba, znanje in kompetence so vrednote, h katerim mladi stremijo zato, da si zagotovijo svoj položaj v družbi. Identitetni razvoj postaja projekt posameznika, katerega rezultati določajo uspešnost integracije v odraslo socialno okolje. Ravno prosti čas in prostočasne aktivnosti predstavljajo področje, v katerega lahko posegamo za spodbujanje pozitivnega identitetnega razvoja mladih. S tem ko mladim omogočimo varno raziskovanje svojih talentov, sposobnosti in aspiracij, pripomoremo veliko k njihovem identitetnemu razvoju in iskanju njihove vloge v družbi. Mladi razvijajo svojo samopodobo, se zavedajo sebe in svojih sposobnosti in tako pridobijo samospoštovanje, osebni nadzor in odgovornost, torej lastnosti, ki jih potrebujejo za vstop v svet odraslih.

STRATEŠKI CILJ 8: Zagotavljanje infrastrukture za kakovostno preživljanja prostega časa mladih

UKREP 8.1: Zagotavljanje prostorov, namenjenih druženju neorganizirane mladine

Ukrep predvideva zagotavljanje prostorov, v katerih se lahko družijo mladi, ki niso člani posameznih mladinskih struktur. Prostori so mladim že na voljo brezplačno, in sicer v prostorih Kulturnega centra Semič, Brunskoletovi hiši, Muzejski hiši Semič, sejni sobi na Občini, vendar se mladi v njih ne počutijo domače. Ukrep zato predvideva zagotovitev enega prostora, ki bo namenjen izključno mladim.

Kazalnik:

- zagotovljen prostor, namenjen druženju neformalnih skupin mladih

Nosilec:

– Občina Semič.

Ocenjene finančne posledice za proračun (v EUR):

Leto	2021	2022	2023	2024	2025
Znesek	2.500	-	-	-	-

STRATEŠKI CILJ 9: Zagotavljanje brezplačnih športnih programov za kvalitetno in zdravo preživljanje prostega časa mladih

UKREP: 9.1 Sofinanciranje športnih programov za mlade

Ukrep predvideva objavo Javnega razpisa za sofinanciranje športnih programov v občini Semič, ki med drugim sofinancira športne programe namenjene športni vzgoji mladih ter kvalitetnemu preživljanju prostega časa mladih v občini. Programi za mlade, ki so v celoti financirani iz javnih sredstev, so za uporabnika brezplačni.

Kazalnika:

- objavljen javni razpis,
- višina dodeljenih finančnih sredstev za namene športne vzgoje in kvalitetnega preživljanja prostega časa mladih.

Nosilec:

- Občina Semič

Ocenjene finančne posledice za proračun (v EUR):

Leto	2021	2022	2023	2024	2025
Znesek	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000

STRATEŠKI CILJ 10: Krepitev prostovoljstva med mladimi

UKREP 9.2: Podeljevanje priznanj mladim za prostovoljno delo

Ukrep obsega podeljevanje priznanj tistim mladim, ki so bili prostovoljno nadpovprečno aktivni oz. so uspešno izpeljali zanimiv prostovoljski projekt v občini Semič.

Namen ukrepa je predvsem promocija prostovoljstva med mladimi ter simbolično nagrajevanje prostovoljcev, ki svoj prosti čas posvečajo skupnosti. Z ukrepom lokalna skupnost želi spodbuditi mlade k nadaljnjemu prostovoljnemu udejstvovanju v občini Semič.

Kazalniki:

- sprejem pravilnika o podeljevanju priznanj,
- objava razpisa za prostovoljca leta in prostovoljni projekt leta,
- število prispelih prijav,
- število podeljenih priznanj.

Nosilec:

- Občina Semič ali druga mladinska organizacija v občini.

Ocenjene finančne posledice za proračun (v EUR):

Leto	2021	2022	2023	2024	2025
Znesek	-	-	-	-	-

UKREP 9.3: Uvajanje družbeno koristnih projektov »Mladi za Semič«

Ukrep predvideva pripravo razpisa Mladi za Semič, namenjenega mladim od 15. do 29. leta, ki spodbuja mlade v tej starostni kategoriji, da sami izvedejo družbeno koristni projekt v lokalni skupnosti. Namen ukrepa je aktivacija mladih v lokalni skupnosti, spodbujanje aktivnega državljanstva ter krepitev pripadnosti lokalnemu okolju.

Kazalniki:

- priprava pravilnika,
- priprava in objava razpisa,
- število prispelih prijav,
- število izvedenih družbeno koristnih projektov.

Nosilca:

- Občina Semič,
- Kulturni center Semič s statusom mladinskega centra.

Ocenjene finančne posledice za proračun (v EUR):

Leto	2021	2022	2023	2024	2025
Znesek	-	5.000	5.000	5.000	5.000

7.7. Mobilnost mladih

Mobilnost mladih je zmožnost mladih, da v okviru doseganja ciljev za osebni razvoj, za osamosvajanje, za namene prostovoljskega in mladinskega dela ter v okviru izobraževalnih sistemov in programov, strokovnih usposabljanj, zaposlitvenih ter kariernih ciljev, bivanjskih priložnosti ter prostočasnih aktivnosti prehajajo med različnimi kraji v matični državi in zunaj nje.

V luči napisanega, je mednarodna učna mobilnost pomemben instrument za spodbujanje občutka pripadnosti Evropi, spodbujanje socialnega in poklicnega vključevanja, zagotovitev konkurenčnosti evropskega gospodarstva v globaliziranem okolju, krepitev evropskega državljanstva in konkurenčnosti.

Za samo lokalno skupnost je pomembno tudi gostovanje programov mobilnosti, saj so samo tako izkušnje mobilnosti deležni tudi sami prebivalci lokalne skupnosti – ti programi omogočajo stik z drugimi kulturami, neformalno izobraževanje in živahnost lokalnih skupnosti, za seboj puščajo izdelane projekte in zanetene ideje ter ne nazadnje ustvarjajo tudi gospodarske priložnosti.

Idealna mladinska politika na področju mobilnosti mladih skrbi za spodbujanje vključevanja v programe mobilnosti (tako v formalnem kot tudi v neformalnem izobraževanju) z odpravljanjem objektivnih in subjektivnih ovir, spodbuja pa tudi razvoj programov mobilnosti v sami občini in skrbi za razvoj občine v destinacijo tako meddržavne kot tudi medobčinske mobilnosti.

STRATEŠKI CILJ 10: Povečanje mobilnosti mladih

UKREP 10.1: Spodbujanje mednarodne mobilnosti mladih

Mednarodna mobilnost ponuja mladim izjemno možnost za spoznavanje sveta okoli sebe, večanje svojih kompetenc ter pridobivanja novih izkušenj. Programi Erasmus+ nudijo najbolj dostopno in hkrati najbolj ugodno priložnost za mednarodno mobilnost mladih. Glavni cilji programa za mednarodno mobilnost so krepitev evropskega državljanstva, medkulturni dialog, krepitev kompetenc, ki mladim omogočajo večjo samostojnost, krepitev jezikovnih kompetenc, spoznavanje primerov dobrih praks v tujini, mednarodno mreženje ter spodbujanje aktivnega državljanstva med mladimi.

Ukrep zato predvideva finančno podporo mednarodnim programom in projektom, ki vključujejo mlade, ter programom, ki spodbujajo izobraževanje in opravljanje prostovoljnega dela mladih v tujini ter se izvajajo preko mladinskih organizacij in drugih institucij, ki izvajajo programe za mlade. Ukrep predvideva tudi vključevanje mladih v sodelovanje s pobratenimi občinami.

Kazalnika:

- zagotovitev finančnih sredstev za sofinanciranje programov Erasmus + ali drugih programov namenjenih mobilnosti mladih,
- pridobljene akreditacije (znak kakovosti).

Nosilci:

- Občina Semič,
- mladinske organizacije v Beli krajini.

Ocenjene finančne posledice za proračun (v EUR):

Leto	2021	2022	2023	2024	2025
Znesek	-	200	200	200	200

7.8. Sociala

Socialna izključenost je »proces, ki posameznike in družine, skupine in soseske prikrajšuje za sredstva, potrebna za sodelovanje pri družbenih, ekonomskih in političnih dejavnostih družbe kot celote. Ta proces je predvsem posledica revščine in nizkih dohodkov, toda krepijo ga še drugi dejavniki, kot so diskriminacija, nizka izobrazba in slabe življenjske razmere. V tem procesu so ljudje za dolgo obdobje odrezani od ustanov in storitev, družbenih mrež in priložnosti za razvoj, ki jih uživa velika večina družbe«. (Pierson 2002, v Martinjak 2004)¹

Socialna izključenost torej izraža večdimenzionalno človekovo stisko, ki se še dodatno potencira, ko se posameznikove težave združijo. Posledice so večstranske, saj stiska ustvari globoke in dolgotrajne težave za posameznika, njegovo družino, gospodarstvo in družbo kot celoto

Socialna vključenost po drugi strani pomeni, da imajo vsi posamezniki in družbene skupine enak dostop do pravic, priložnosti in virov, kar jim omogoča, da lahko v družbi preživijo in so uspešni.

S tega vidika je vključenost mladih še posebej pomembna, saj odpira nove poti in priložnosti mladi osebi, ki se šele razvija.

STRATEŠKI CILJ 11: Izboljšanje pogojev za socialno vključenost mladih

UKREP 11.1: Enkratni denarni prispevek ob rojstvu otroka

Ukrep predvideva dodeljevanje enkratnega denarnega prispevka staršem novorojencev v občini Semič. Enkratni denarni prispevek je denarna pomoč, ki jo upravičenec pridobi z rojstvom otroka. Sredstva za izplačilo prispevka zagotovi Občina Semič v proračunu.

Kazalnik:

- število dodeljenih enkratnih denarnih pomoči mladim s stalnim prebivališčem v občini Semič.

Nosilec:

- Občina Semič.

Ocenjene finančne posledice za proračun (v EUR):

Leto	2021	2022	2023	2024	2025
Znesek	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000

¹ Martinjak, N. (2004). Koncept socialnega kapitala v socialni pedagogiki. Socialna pedagogika. Vol. 8, št. 4., str. 481–496.

UKREP 11.2: Dodatna oprostitvev plačila vrtca za en plačni razred za starše, ki rešujejo stanovanjski problem

Ukrep omogoča staršem, ki rešujejo stanovanjski problem, dodatno znižanje plačila vrtca za en dohodkovni razred. S tovrstnim ukrepom Občina mladim družinam, ki rešujejo svoj osnovni stanovanjski problem, dodatno pomaga pri zagotovitvi ekonomske in socialne stabilnosti.

Kazalnika:

- izvajanje ukrepa oprostitve plačila vrtca za en plačni razred za starše, ki rešujejo stanovanjski problem,
- število koristnikov ukrepa v starosti do 35 let.

Nosilec:

- Občina Semič

Ocenjene finančne posledice za proračun (v EUR):

Leto	2021	2022	2023	2024	2025
Znesek	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000

8. VIRI IN LITERATURA

- 1 Babnik Jure, Baumkirher Tanja, Beočanin Tadej, Blazinšek Alenka, Brvar Primož, Gril Alenka, Cepin Matej, Ferjančič Primož, Fištravec Andrej, Hribar Sandi, Rostohar Dženi in Škulj Janez (2009): Vključevanje, participacija in aktivno državljanstvo preko članskih oblik mladinskega dela. Ljubljana: Movit NA Mladina.
- 2 Bakovnik Nina in Beočanin Tadej (2010): Programski svet Mladinskega sveta Slovenije »Zaposlovanje mladih«, Ljubljana: Mladinski svet Slovenije.
- 3 Bakovnik Nina in Beočanin Tadej (2010): Programski svet Mladinskega sveta Slovenije »Izobraževanje mladih«, Ljubljana: Mladinski svet Slovenije.
- 4 Bakovnik Nina, Beočanin Tadej, Berglez Sara, Dadič Katja, Lebar Lea, Lebič Tadej, Mesec Staša, Mužica Rozana, Praprotnik Laura, Ranc Igor in Straus Matevž (2012): Lokalna mladinska politika. Ljubljana: Zveza ŠKIS, Mladinski svet Ajdovščina.
- 5 Baumkirher Tanja, Bakovnik Nina in Beočanin Tadej (2010): Programski svet Mladinskega sveta Slovenije »Stanovanjska problematika mladih«. Ljubljana: Mladinski svet Slovenije.
- 6 Baumkirher Tanja, Bakovnik Nina in Beočanin Tadej (2010b): Programski svet Mladinskega sveta Slovenije »Mladinsko organiziranje«. Ljubljana: Mladinski svet Slovenije.
- 7 Flere Sergej, Klanjšek Rudi, Lavrič Miran, Kirbiš Andrej, Tavčar Krajnc Marina, Divjak Marko, Boroja Tjaša, Zagorc Barbara, Naterer Andrej (2014): Mladina 2013: življenje v času deziluzij, tveganja in prekarnosti. Center za raziskovanje postjugoslovanskih družb.
- 8 Lavrič Miran, Flere Sergej, Tavčar Krajnc Marina, Klanjšek Rudi, Musil Bojan, Naterer Andrej, Kirbiš Andrej, Divjak Marko, Lešek Petra (2011): Mladina 2010. Družbeni profil mladih v Sloveniji. Maribor: Ministrstvo za šolstvo in šport, Urad RS za mladino.
- 9 Martinjak Nataša. (2004): Koncept socialnega kapitala v socialni pedagogiki. Socialna pedagogika. Ljubljana. Letnik 8, številka 4.
- 10 Mužica Rozana, Harej Helena, Nusdorfer Barbara (2015): Analiza lokalnih mladinskih politik po občinah. Ajdovščina: Inštitut za mladinsko politiko.
- 11 Evropska listina o informiranju mladih (2004). Dostopno prek: http://www.lmit.org/wp-content/uploads/2017/03/European-Youth-Information-Charter-Slovenian-Version_STARI-LOGO.pdf (10. 10. 2020).
- 12 Pravila o kriterijih in načinu podeljevanja certifikata Mladim prijazna občina. Pridobljeno 10. 10. 2020, na spletni strani mladi-in-obcina.si/
- 13 Resolucija o nacionalnem programu za mladino 2013–2022(ReNPM13–22). Dostopno prek: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=RESO93>. Pridobljeno: 10. 10. 2020.
- 14 Zakon o mladinskih svetih (ZMS). Ur. l. RS 70/2000, spr. 42/2010.
- 15 Zakon o javnem interesu v mladinskem sektorju (ZJIMS). Ur. l. RS 42/2010.